

Datum 2020-12-16
Diarienummer 1325/20

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till:
jonas.ljungberg@regeringskansliet.se
Dnr Fi2020/03342

Göteborgs Stads yttrande över Finansdepartementets remiss Betänkandet Skatt på engångsartiklar (SOU 2020:48)

Göteborgs Stad är positiv till betänkandets förslag om skatt på engångsartiklar samt förslag om en översyn av straffbestämmelserna för nedskräpning. Göteborgs Stad bedömer att en skatt på engångsartiklar i form av muggar och livsmedelsbehållare kan leda utvecklingen i en mer hållbar riktning och blir ytterligare ett motiv till att fortsätta stadens förändringsarbete för att minska användandet av engångsartiklar.

Synpunkter och förslag

Göteborgs Stad ställer sig generellt positiv till åtgärder för att minska spridningen av engångsartiklar och förekomsten av plast i miljön. Införandet av en skatt på engångsartiklar kan utgöra ett positivt komplement till andra styrmedel. Skattens effekt kan förstärkas genom de medvetandehöjande insatser som ingår i EU:s engångsplastdirektiv. Staden anser därför att det skulle vara bra om kopplingen till engångsplastdirektivet förtydligas. Staden ser även att det vore positivt om andra aktuella förslag om styrmedel för förpackningar och engångsartiklar hanteras samordnat såsom utredningen om införande av EU:s engångsartikeldirektiv som pågår och som kommer innebära flera förändringar samt förpackningsförordningen som också förväntas revideras.

Göteborgs Stad är positiv till en minskning av all plast i naturen, eftersom både mikro- och makroplaster som sprids i naturen orsakar både betydande miljöproblem och därmed även leder till samhällskostnader. Staden är också positiv till att skatten differentieras genom olika skattesatser baserat på hur mycket plast en produkt innehåller.

Göteborgs Stad förstår skälen till att utredarna väljer att avvakta med att dels differentiera skatten utifrån plastråvarans ursprung, dels avvakta med att införa skatt på engångsartiklar i form av förpackningar för godis, glass och

snacks. Samtidigt ser staden att dessa åtgärder skulle kunna påskynda utfasningen av fossil plast ytterligare. Göteborgs Stad bedömer att det är en god idé att dessa överväganden omprövas när skatten utvärderas och att utvärderingen sker i en nära framtid.

En skatt på muggar och livsmedelsbehållare kan främja en ökning av andelen återanvändbara förpackningar. En ökning av andelen återanvändbara förpackningar för att köpa med mat från restaurang, till exempel i egen låda, kan föranleda en diskussion om hygienaspekten. Göteborgs Stads miljöförvaltning har tidigare behandlat frågan om att köpa med mat från restaurang i egen flergångslåda genom att sprida information om vad lagstiftningen säger på stadens hemsida. Då konstaterades att användning av egen flergångslåda vid livsmedelsköp fungerar både för take away-mat och för lösvikt och att det är en vinst för miljön, eftersom engångsförpackningar undviks. Hygienaspekten av att använda medhavd förpackning redovisades såhär: "Det finns inga regler i livsmedelslagstiftningen som förbjuder livsmedelsverksamheter, varken restauranger eller butiker, att lägga den mat du köper och tar med dig i en medhavd förpackning. Däremot har verksamheten ett ansvar att den mat du köper är säker att äta och inte innehåller några ingredienser som de inte kan upplysa om. När du köper i egen låda har du själv ansvar för att lådan är tillräckligt ren. Om företaget vill sälja mat i sina egna förpackningar eller i kundens medhavda förpackning bestämmer de själva." Även Livsmedelsverket har gått ut med förtydligande om vilka regler som gäller för konsumenter som inte vill använda engångsförpackningar för take away-mat eller dryck.

Göteborgs Stad anser att frågan om pant som verktyg för minskad nedskräpning och resursåtgång bör övervägas det i fortsatta arbetet med producentansvaret och införande av engångsdirektivet. En pant kan ge incitament att återlämna artikeln och eventuellt kan panten omfatta fler artiklar än de som föreslås beskattas såsom till exempel engångsgrillar.

Konsekvenser för inköp i Göteborgs Stad

Stadens inköp- och upphandlingsförvaltning har beräknat att med samma förbrukning som idag skulle merkostnaden för livsmedelsbehållare bli maximalt 550 000 kr, om inga livsmedelsbehållare ersätts med flergångs, samt om alla förpackningar skulle omfattas av den högsta skatten på 7 kronor.

För att komma fram till en rimlig kostnadsökning för förbrukningen av engångsmuggar gör stadens inköp och upphandlingsförvaltning antagandena: fördelning mellan plastmuggar och pappersmuggar är 25 respektive 75 procent, alla pappersmuggar omfattas av den lägsta skatten på 1 krona och alla plastmuggar får ett skattepåslag om 5 kronor samt att stadens förbrukning minskar till hälften inom ett till två år. Det sista antagandet grundas på att prishöjningen kommer att vara kraftigt styrande

mot minskad konsumtion samt att staden redan fattat beslut om att engångsprodukter ska minska kraftigt. Med dessa antaganden blir merkostnaden för engångsmuggar 2,1 miljoner kronor. Förbrukningen och därmed kostnaden kan dock mycket väl minska ännu mer.

Göteborgs Stads bedömning är att en skatt på muggar och livsmedelsbehållare för engångsbruk skulle leda till minskad användning av produkterna i staden. Förslaget har potential att bidra till kommande avfallsplan, (Göteborgsregionen minskar avfallet, Avfallsplan för tretton kommuner till 2030) mål om minskad nedskräpning och minskade avfallsmängder.

Samlad bedömning

Göteborgs Stads stödjer den övergripande målsättningen med utredningen att främja en övergång till en mer resurseffektiv, biobaserad och cirkulär ekonomi samt minska de negativa effekterna på miljön som kan följa av engångsartiklar i plast.

Göteborgs Stads samlade bedömningen är att en skatt på engångsartiklar i plast är positivt och driver på utvecklingen i en hållbar riktning och i linje med utredningens syften. Vidare ses en differentierad skatt som ett viktigt incitament för att välja miljömässigt mer önskvärda material i de fall som en engångsartikel är oundviklig. Staden delar också utredningens bedömning att effekterna av införandet av skatt på engångsartiklar bör utvärderas inom rimlig tid efter införandet.

Göteborg den 16 december 2020
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Axel Josefson

Mathias Sköld